

309426

వత్తిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

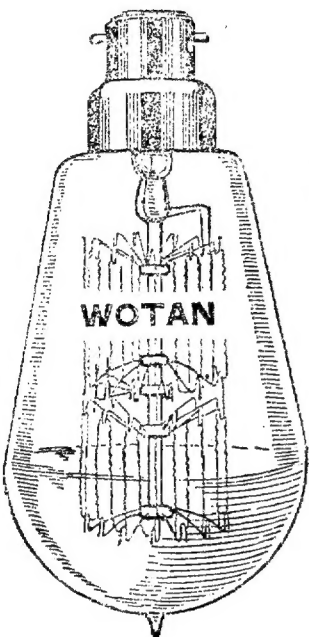
జెన్నపట్టణము 1915 సం. మార్చి నెల 10 వ తేది బుధవారము

No. 313

నంపుటము. ౧.

ఆ సందనా మ సంతతి రి ఫాల్గు న బ ము శ క వ మి నా.

సంచిక 3౧౩

సీమన్స్ ఓటను ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

ఎలక్ట్రిక్ దీపములలో ఈ ఓటను దీపములు చాలా ప్రసిద్ధిచెందినవి. కానీ వీటిని యధేష్టముగా మదరాసు గవర్నమెంటు, మద్రాసు కార్పొరేషన్ క్వటర్స్, మొదలయినవారు కొనుచున్నారు. వీటికి ఎలక్ట్రిక్ కరెంటు చాలా కొంచెము వట్టును.

ఓట్లులు.	క్యాండల్ పవర్.	ధరలు.	(ఒకటింటికి)
260	16-25-82 లేక 50	రూ.	1-12-0
110	1-625-82 లేక 50	రూ.	1-4-0

అన్ని క్యాండల్ పవర్ ను ఓట్లులకు తగిన దీపములు మానద్ర యున్నవి.

సీమన్స్ బ్రదర్స్ ట్రేడర్స్ వర్క్స్, లిమిటెడ్.

పోస్టుబాక్స్ నెం 228, మవుంటు రోడ్డు, మదరాసు.

లేక్ సైన్ సరు అంబు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

మవుంటురోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైశ్యసేవ, ప్రాచీనతీతి, దేశ చరిత్ర, సవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృత్యు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్నలి, ప్రాచ్యు, రుద్యా, ఇంగ్లాండు, ఆఫ్రికా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5. దుర్గముల నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. హనారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల చౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందవూర్వముగ నుండగలను. పెద్దయోక్కతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు క్రీశేషులైన లోకమ్యాన్స్ గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను, ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు

తెలు	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక ఏమాసముల చందాదారులకు	1	0	0
ఇతరులకు	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ ననూటచేయబడును.

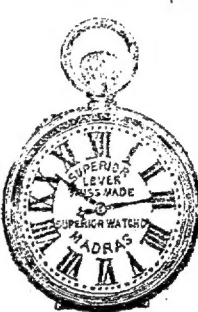
యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాజ్ఞాభింగము కలుగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులునూత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టినిధి, మద్రాసు.

సుపీరియర్ లివర్ జ్యూయలువాచ్.

కొలుసున నగలు ధర రూ 30.0. పోస్టేజి 0-4-0.

కీచికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము డెయిలీమోడల్ మాకంపెనీ చేసిన ఎజ్జెనిసిరా తో వాడెంపబడి యుండును. ఇది 4 చుట్ట కందమై తలచిన మనుషు, డబ్బులూఫ్ అను గ్లాసు పోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమాత్రం భౌగమన గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీమ నుండి

మాత్ర తయారుచేయబడినది. కానీ సెవరియొద్దను జక్కయ ఒకరొక్కరును తీయదురను తలంపుతో కట్టిన వెలనుంచి తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయి. యనుభవంబున దెలియును ఇదికల కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టుబాంక కనేకులు కొని నంతవించిరినన, జేటుమాట తెందుకు.

సుపీరియర్ వాచ్ పేజి, పోస్టుబాక్స్ నెం 187, మద్రాసు

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయేపురుషుల ముల నెట్టి పరిణామముల బొందినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మాన్పినాండె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాతె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్ష్వాకుపుత్రుడు. బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మన సీతగతులు నుండెట్లుండెనని యూహించి, సైరపటవిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గోవుపాక గ్రంథమునై నుంచియోగిపాయము నిచ్చియున్నార. శ్రేణిమగుల నులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలికో తెందుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు తెలు 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-9 కర్పులు శతే. కలయువాక చిరునామావ గ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) బసయించి శేషాద్రిశర్మ, తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ ప్రెస్మాన్యులు, కడప.

గ్యాలిన్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని వాగుచేయు గలుగు తెలియదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు, ఎట్లునడుచు నో యేయేభాగములు యేయేపనులు చేయునో అని చెడిపోయి నపుడు, స్వల్పముగాచేయు రిపేరులును యీ యంకములనెల్ల ఆభాగ్యవ్యూహముగా ఈపాఠశాలలో నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గగర్ని మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. మార్చి నెల 15వ తేదీలలోగా ధరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికిమాత్రము ఒకవార్డు కొరకగలదు. ఈక్రింద నుడవారిచువారికి వ్రాసి కొనుడు.

గ్యాలి అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

వైద్యపురస్కారము

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రతి సంవత్సరము ఒకటి అంధ్రులను ఎరిగియున్నది. అందు వైద్యపురస్కారముయొక్క చరిత్రము పీఠమున విశేషముగ ఆంధ్రమునందు చక్కనియర్జునములతో వ్రాయబడి మద్దులమూటగట్టు యత్నములతో ముద్రపరిచినది. మహారాజుల చిత్రపటము లిందుగలవు. వేయేల! ఆంధ్రదేశముయొక్క రాజులచరిత్రము చాలకల కిందు గలదని చెప్పవచ్చును. కొద్దిప్రతులు మాత్రమే వేయబడినవి.

శ్రీచేవి

వైద్యపురస్కారమునందు విషయకవల. విజయనగరము వైద్యపురము సంస్థానముల మర్యాదలు, గౌరవ విశేషములు యందు వెల్లడింపబడినవి. అతిమనోహరము; పేల 0-10-0.

లలితకుమారి

హిందూదేశచరిత్ర విషయకవల. శృంగార వర్ణనము లానుకున్న చక్కని నవల. పేల 0-10-0.

శేషధర్మము

(శృత్యాదిమాత్రము)

తెలుగురచిత్ర విశ్వనాథవి ప్రణీతమై శ్రీవైద్యపురము కోట సంపాదించిన తిమ్మబసవతి మహారాజుగారి మీదను వారి కంఠిలమీదను చెప్పబడిన చక్కని పద్యము లిందు గలవు. వేయేల! ఒక్కొక్క పద్యము వేయి రూప్యము లుండునని నతిశయోక్తి కాదు. పేల 4 అణాలు.

చామర్లకోట కైఫీదు.

చామర్లకోటలో పూర్వము జరిగిన సంగతులు కల్పనావయి వారి పూర్వోక్తములు యిందులన తెలియగలవు. నిశ్చయ ముగా యిందలివారిక నవ్వులు పుట్టించుచుండును. పేల 4 అణాలు.

మేనేజరు,

కళామందరి

కర్ణుని సామాన్యజ్ఞానభావమును, రెండవకళాభావమునాటి ఆంధ్రులజైభవాతిశయమును వెల్లడించుచున్న చక్కని నవల ఆర్యాకృతకరమై యుండును. పేల 10 అణాలు.

చిత్రవేషి

ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన పోలీస్ (detective) నవల. అతిసుందరముగనుండును. చందలకొలది ప్రతులు భర్తయి పోయినవి. పేల 10 అణాలు.

ఇదిగతముచేసిన మాచందాదారులకు తక్కు యితరులకు కైగింపులన్నియు వైతలకు సంబంధము. ఇంతటినుండి చందాదారుల పద్ధతి తీసివేయవలయునని, ప్రతిగ్రంథము రెండువేల ప్రతులు ముద్రింపబడును నలయువారు ఎద్వయ మైజుమెట్లు కట్టువ్రాసిన తెలుపుదును. మా ఎద్వయమైజు మెట్లువేయి బ్రతికాధిపతుల యొక్క యొ గ్రంథకర్తల యొక్కయు పోలికలు మే ముచిత్తుగ వేయదును.

ఆంధ్రసారస్వతక కేతనము, రాజమహేంద్రవరము.

మొదటి తామరతైలము.

ఇది మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును, కలిగించును. (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుష్మందము, ఆతి మూత్రమును ఖండించును. (3) రక్తమును శుభ్రపరచి వృద్ధిజూ దించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యౌవనమును నిండించును. 2 డబ్బీలుచాలును - 20 తులముల డబ్బీ రు. 1-0-0

పాలగుంధి లేహ్యము:- సవామేహము, మేహములు, పాడెల, పుండ్లు, పొట్టురాలుట, యితర చర్మరోగములు, కీళ్ల నొప్పులు, రసదోషము, మొదలగువాట్లను 4 డబ్బీల నిర్మూలము చేయును. 20 తుల డబ్బీ రు 1-4-0 (4 డబ్బీ రు 4-8-0)

ఘనసారచంపి:- ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, మొదలగు అంటు (సెక) రోగములను, మూత్రపుండును ప్రాసమును తక్షణమే మాన్పును. 2 డబ్బీలుచాలును. డబ్బీ రు 1-4-0.

సుకేశరంజని తలనూనె:- ఇది మిగుల పరిమళము, కల్గి ధూపవాసనను గుప్పించికొట్టుచుండును. సీసా రు 0-8-0.

మాక్యాట్లాగు ఉచితము. వి. పి. భర్తలు ప్రత్యేకము. 5 రూ. పైనిడిన ఆర్డరుకు రు 1-కి 0-2-0. కమిషన్ చెప్పదు.

పి. కె. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

తామరతైలము

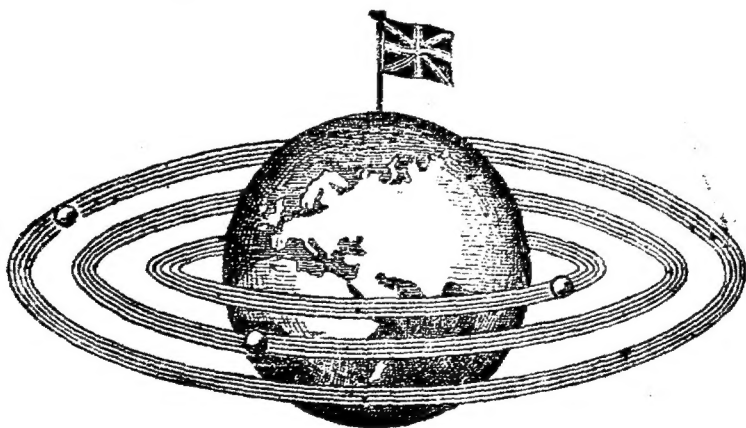

మా తామరతైలము ఒక్కడెక్కడాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మూలముగను. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅణాలు తీసిగొన వచ్చును.

అనేక సందర్భములు, మాసములు వాడవలసినవారు దీనివలన తక్షణమే నుఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బలములు అనుకుండు అవస్థ పగ వానికైనను వద్దు.

అమృతాంజనము పి. పి. 109, శ్రీరంగాద్వారం, బొంబాయి. 6-7 రెండు పెట్టిపిడి, ముద్రాగు.

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనమోరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము!!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము!!!

యూరోప్ ఖండమునందు, అల్లకల్లలముచేసి రక్తప్రవాహముననే గూరలాచుచుండు జగత్ ప్రళయస్వరూపముగా నాగ్నోత్ కాలక్షేర వృషివలె వినబడియుండు ఆంధ్రయుంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా దాచి స్థుల కనబడ నుండవలెన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునుపైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి.

త్యరతేయును! స్వల్పమే ప్రతులు!!

ఇదినుకాబట్టి ముక్కటమువలె అక్కడిక్కడె తిరుగుదు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజీసి తుదకు ముంకింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎమ్మడనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని జేబునువా? ఇది ముద్రానును ముద్రింపబడి తీసిన అనాగతములను జూచి యుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిద్ధియును నావయును దానియొక్క నాయకుని జూచియుండురా?

మంచపాండవులవలెయుండు ఇంగ్లాండ్, ఫ్రాన్స్, జర్మనీ, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న మహోద్ధతి దుష్కృతులవలె కాలాగ్నికి హేతువై యుండెడి జర్మని ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నౌకానాయకులనున్న, నాయవినూన నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మాత్రమే విక్రయమునకు సిద్ధముగనుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూచుట! చిత్రపటమువలన యుద్ధసంగతులు ఖననమునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివేల. 1 రూపాయ.

మ.కా.—యుద్ధమార్గంధమైనతోడనే రణరంగమునందు మాతనముగాయెత్తబడిన పోరాటము తెప్పించి ముద్రించుచున్నాము ప్రతియొక్క కుటుంబము చూచినికట్లు జాట్ల నలగక భద్రముగా వేరుపడు పుంపెదము.

విలాసము:— గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

సండి వచ్చుపర్వంతము ఏ.ఎస్. తారేగారి స్థానమున విభాష
పట్టణము డివిజను ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ గా పనిచేయుటకు
నియోగించఁ బడినాఁడు.

కంపెనీకి మదరాసేజెంట్లు ఔట్టుటందుకంపెనీవారిద్దఱు వ్రాయుచున్నారఁ—కడచిన ఫిబ్రవరినెల 6న తేదిన పొంబాయి నుండి యంగ్లాండు వకు బ్రెలుదేటి నుండి ఔట్టుటహించి మెయిలు స్టేషనుకు, యంగ్లీషులు ప్రయాణము మాన చెడుటవలన పోర్టుస్మిథులొక నిలిచి, యాలస్మిథులయొక్క వసుల ఇంచుమించు చానెల 22-న తేదిన పోర్టుస్మిథునుండి బ్రెలుదేటి నుండి మూల్కానుస్టేషనువొందె కైజరిహించి స్టేషనువొందె ప్రయాణములు తొలిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. కైజరిహించి స్టేషను వచ్చెడియెడల నెల 17-న తేదిన సకాలమున ప్రయాణము చేయుటకునుకలముగా బ్రెలుదేటునని మేనేజింగు డైరెక్టరులు హంబాయి నుండి పంపించెట్లు గారికి తెలియవార్చు నంపియుండుట చేత, మూల్కాను స్టేషను పోర్టుస్మిథు నుండి బ్రెలుదేటి నుండి తిరువార్ నొకటిరండు దినుసులతోనే కైజరిహించి స్టేషనుకువచ్చె సక్కుదనుండి బ్రెలుదేటి యందువచ్చి మేము చెప్పునలసి యున్నది.

రవల్కొండ పక్షి జేయిలనుపత్రి. — గవర్నమెంటు
మేట్స్ బీ ఆనుపుత్రిలనుపు ఆసిస్టెంటు గవర్నరు వీ. శ్రీనివా
సులు నాయుడుగారుపై రవల్కొండ ఆనుపుత్రిక బదల
యించుటడివారు.

81-వ. తేదీ, ఆదిత్య కే.డి. చెన్న పబ్లికేషన్.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

శాసనసభ హైదరాబాద్ సనాథి పత్రిక.

కడచిన పుక్తవాంఛనాఽదు పట్టకత్తా కానన నిర్మాణ

సభలలో నొకవింత విషయము జరిగెను. గవర్నరు రాకపోవుట

పేత నీవీయరు మొంబరగ్రాసవాధిపత్వము వహించెను. ఆ మొంబరు హైందవుడగు హమ్మల్ మాదాగారగుటచే మా కాశ్చర్యము కలిగినది. ఇట్టి యాయేర్పాటునకు ఫలముగా బెంగాలునందు మహావిప్లవ భయమేమియు లేదనుటస్పష్టము. కలకత్తా యాంగ్లో హైందవుల కాటకట. అక్కడతక్కిన చోట్లకంటె ప్రతిష్ఠితై పాడుపడుటలన నెక్కువచెలుపు కలుగుచున్నది. హైదరాబాద్ ప్రభుత్వము వారు నా హైందవ సభ్యులును నీవిషయమును గమనించెదరు గాక:— అసీ న్యాయుండిరూ పలిక వ్రాయుచున్నది.

శైవ్యపాఠశాల సమీక్షలు

మానవుకాలికములగు కొన్ని యాంగ్లో హైందవ పుత్రికల
మార్గములను మేమునుసరించుట కంగీకరింపము. లాహోరు
వైద్యపాఠశాలనమ్మ కట్టాకుంటే సంగతులు జరిగినట్లంటే
చానిమించి చెడ్డలగునార్చి ఆమయభిచారమును వెల్లడించుట
వాని దుర్భాషనులలో నగ్రబృహియు క్రియార్థులందఱును
మొదట విచారించి తరువాత తీర్మానించెదరు; మీరు తీర్మాని
చినతరువాత విచారించెదరు. తమతీర్మానమును మొట్టమొదట
వ్యక్తీకరింప వలెననెడి యాటకతిలో ప్రధాన విషయములను
నైతిను నిలుకడ మీద చక్కగా తెలిసికొనరు. ఈ కార
ణములచేతనే యాసందర్భమును పురస్కరించుకొని యొక
యాంగ్లో హైందవపుత్రిక తనపాఠశల కేవలకారము తెలిపి
యున్నది:—“లాహోరు వైద్యకళాశాలయందలి విద్యార్థులు
సమ్మెకట్టు విషయమై దేశీయందలి విద్యార్థులిహాసన
ములలో స్పర్ధానైమై యపత్రిష్ఠను సంపాదించు బూనిన
ట్లున్నది” ఇప్పుడు సమ్మెకట్టిన విద్యార్థులకును కొన్ని మాన
ములకు పూర్వము సమ్మెకట్టిన విద్యార్థులకును మీరు చదివెడి
వివిధమైన రెండుపులితహాసనములకును ప్రధానోపాధ్యాయు
డొక్కడచే యగుట యొకటిమాత్రమే గుప్తమైన సంబం
ధము; ఇదితప్ప మఱి యేవిధమైన సంబంధమును లేదు. ఈ
వివాదమునుగూర్చి మేమెవరిపక్షమున నెమియుచెప్పము. ఈ
సందర్భమున కష్టకారణముగానున్న యిట్టి యాస్పల్పవిష
యముల తృప్తికరముగా తీర్మానింపబడలేకపోవుట మా
కాశ్చర్యకరముగానున్నది. మేముదీనిని వ్యక్తీకరింపచున్నాము.
పైయధికారు లీవిషయమున జోక్యము కలుగఁ జేసికొందు
రేని, సంబంధించిన యందఱకును మిక్కిలి యిబ్బందిగానుండు
నీనీతి సత్యముగా సమసిపోవునని మేముహించెదము. ప్రతి
వారును శాంతికిరతును సమరసత్యమునకును వారురండై
పాడుపడుచున్న కాలములో నిటీసంగతి తటస్థించుట విచార
కరము. ఎంతవీచారించినను జరిగినసంగతి జరిగినదే. ప్రముఖ
నీతిని పానక్రోశ పూర్వకముగను రాజరిత్ర నైపుణ్యము
వలనను చక్కఁబఱచుట యధికార్థుల ధగ్యమైయున్నది.—
అని పంజాబీపుత్రిక వాయుచున్నది.

రాజమహేంద్రవరము

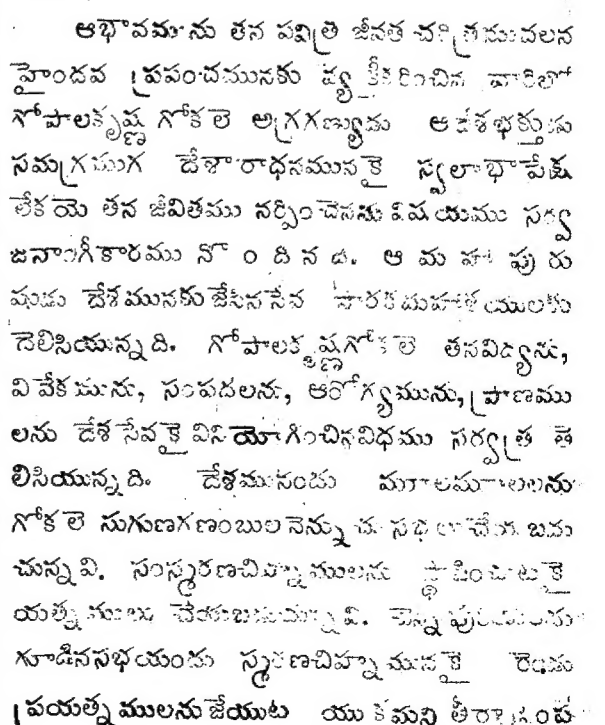
(చి. వెంకటరమణయ్యగారు)

క. రాజ వశేన్యుడు కవిరా
దోబ్బుడు శ్రీరాజుకల్పభూజుడు నగునా
రాజనరేంద్రుని పురమగు
రాజమహేంద్రమ్మ! నిన్ననస్మరించుకొ.
ఉ. పూజితి విక్రమార్కుడ మున్నరభావమగు గాళిరానలుల
రాజనరేంద్రకొల్లున విరాజిలుచు న్ననయాంధ్రభావని
పూజితే తేసికట్టి కవివర్యుడు జన్మయజ్ఞవితంబున
రాజలిపీ వెకాడె! పురరాజును! శ్రీయతిరాణ్యహేంద్రమా!
ఉ. పంచమ పేదమై పరగ వ్యాసుడు సుస్మృతభావహాస ని
ర్మలబా భావరమ్యుడ దండంబులు జన్మలు సుగ్రహిశక్త్యం
దంబిత రాజనాటకమధావను పాలనసంఘ సమ్యక్తిం
గాలచిడంబనియ్యుట నెగాపురరాజును! రాణ్యహేంద్రమా!
క. నవనసుల నత్యుక్తులుబను
చవిగొల్పగలలు కిటయు బంతుడు కాంగా
భువి కనికుండె భావనలను
కవివరు నాటకమధావను! నెగా పురరాజు!
సీ. సృజయింపవెదాంబు వి వాక్యాసమం
దల్లనా క్త్యాసమ సల్పమితి!
విశిషే నెద్రానిం కట్టి కుండలీంబులు
కుండలీంబుల నెట్లు గొమరు మీటి!
ప్రాచ కల్పానిం కుండలీ ప్రవాసండు
ప్రవాస కల్పానిం కెట్లు గొమరు మీటి!
వెలయుచున్నాని నలంకరిభాస్మయిల్
సోమధాస్మయిల్ల సొబగుమితి!

3 2 1

చింతా పెట్టేను, మదరాసు.

1913-1914 వ సంవత్సరమున ఇండియాలో జరిగిన ప్రక్రియను విమర్శించుచు వస్తూవున్నప్పుడు వ్యయముల లెక్కలకు సంబంధించిన కార్యనియంత్రానికి ప్రాసెడ్యూరు ఈ తీరున వ్రాయబడును. ఇండియాలో రైలవేయర్ల చేయబడుచున్న ఇండియాలోని రైలవేయర్లను, ఆయా ప్రదేశపుదొంగలముఠలవారును దీనిలో చూడవలెను. 1911 వ సంవత్సరమున వ్యవసాయసంఘము (బోర్డు) వారు పూనాలో నోకస్ ఫర్మిటర్, తత్సలమున నీక్రిందివిధములలో నిర్ణయించుచున్నారు. ఈ పరిణామాలలో (అనగా, సంయుక్తపరగ జాలలో) వ్యవసాయకాభివృద్ధిని చక్కెరపనికని యొక ఇంజనీరును నియంపించుట. ఈతడు పీల్చిట్టునందు (నూరుటన్నుల పరిమితపనిజరుగు) కర్మాగారము నొకటిని స్థాపించిరి. ఇది యిప్పటికి తొక సంవత్సరకాలముగ తృప్తికరముగ పనిచేయుచున్నది. మతీయ నీటిను గోర్క్ పూర్ జిల్లాలో రెండు పెట్టెల కర్మాగారములను నిర్మించుటకు తగిన శాస్త్రీయులగు సర్ వీలవో సగిరి ఇంకను, ఈపరగ జాలలోని తరజిల్లాలయం నిర్మింపబడుటకు ప్రదేశపువారుటకు పలుభంగుల సలహాలందిచ్చిరి. నూరపట్టి నిమగ్నంబు చేయును వైరువెట్టి, పరీక్షయందు నిమగ్నము నవాబ్ గంజ్, హబ్ నాబ్ పూర్, (బీహారునందలి) జిల్లాలో ఆరు సీసోట్లలో పాలము రేర్వాటుచేయబడినది. బర్రాలో మాక్ కాలవ ప్రవహించు ప్రదేశమున చెరువువైరు పరీక్షకుని యొక ప్రదేశము నిర్మయింపబడినది. అస్సామునందలి కాంచూర్ జిల్లాలో చెరువువైరున కనుకూలమైనది 10 వేల ఎకరముల ప్రదేశము నిర్మించబడినది. ఇటులేర్పరచబడిన ప్రదేశములలో కొంతభాగమున అచ్చటినిరవసమునాన పరిశ్రమలు ఆవిష్కరణముతో నీవైరును వెట్టించుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నము విజయముగాంచునెడల ఆవిష్కరణముతో వైరు వెట్టుచుండిరి వ్యాపకచేయవలయుననిట ఆదోనికమునాని యుద్దేశము. ఒక సంఘ మేర్పడి పనిజరుగుటకై మిథిపరగ జాలలో 1912 ఎకరముల ప్రదేశము కాక్ పూరువాసి యగు మెక్ మోర్ మోర్ గారికి కిలున కియ్యబడినది. క్రొత్త చెరువును వైరు వెట్టుచున్న జోయంబర్నానుం గొక ప్రదేశము నిర్మయింపబడి అచ్చటి కార్యనిర్వహణము దాక్షిణ్య పాస్ పోర్ గారి యధీనము చేయబడినది. బీహారునందు కొన్ని సంవత్సరముల కిట్టివల నిర్మాణమున కర్మాగారములు స్థాపించబడినవి నీటిలో గోజులకు 24000 టన్నుల చెరువునందలి నీరును తీయబడును. ఇంకను కొన్ని (అభివృద్ధిము రెండు) కర్మాగారములను కిట్టుచుట ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. బీహారుపొరీమోల్ నుండు గోర్క్ పూర్ జిల్లాలోని బజ్ నోక్ యనుచోట నాలుగు వందల ఎకరముల ఆవిష్కరణకు టన్నులకణము పని జరుగగల వెద్దికర్మాగారమును స్థాపించబడినది. మిథిపరగ కర్మాగారమున గొప్ప నీరుని వెలకొలిపి చక్కెరపరిశ్రమను స్థాపించుటకు బీహారునందు కనుకూలము లేచియున్నది; ఈ పరిశ్రమ (బీహారు) ప్రాంతమున నోకెలాఫిను నిర్మించుచున్నది. 1913 వ సం. ప్ర. వంటలు వానాపు 26,00,000 టన్నుల ఫలమేర్పడినది. తాటిచక్కెరకు 2,50,000 టన్నుల ఫల మేర్పడినటుల అంచన చేయబడినది. ఈ ఫలితము లొకముం దంతటను విప్పడిన రిమానము 70,000,00 టన్నుల వైరులో నిండుమించు మూడవంతు లగుచున్నది. కడలపంపకర్మాగారము (కిట్టు) చక్కెర, (చెరువు) చక్కెర, ఈ రెండు పరిశ్రమలు రిమానము 8,05,000 టన్నులకణము ఇండియాలో నిండుమతి చేయబడినది. మొదలనుండి రైలుము ఇంచుమించు 1912-13 వ సంవత్సరమునందులెన్ని, విశేషముగ అనగా, రిమానము 40 లక్షలరూపాయల సరఫరా కణము ఇండియాలో నిండుమతి యాయెను.

బరోపా మహాసంగ్రహము.

ఇంగ్లండు

జర్మనీవారి నొకాముట్టడి నిష్పలమగుట.

లండను మార్చి 8:—జర్మనీవారియొడవంగలచర్యలు నిష్పలమయ్యెనని చెప్పుచు వార్తాపత్రకటన సంఘమువారు ప్రచురించిరి. ఫిబ్రవరి 25 తేదీ మొదలు మార్చి 8 తేదీ వరకు నొక్కవర్తకపుటోడయు శత్రువులవారిని బడలేదు. మార్చి 2 తేదీ మొదలు 5 తేదీలోపుగ మూడుసార్లు ఓవలముందుకు బయల్పడుట జరిగెనని గృహమయ్యెను. మొత్తము మీద జనవరి 21 తేదీ లగాయతు 15 యొడలు మాత్రము నష్టమయ్యెను; 29 నుండి చనిపోయిరి.

ఒడలరాక పోకలకు ధంగము లేకుండుట.

లండను మార్చి 9:—జర్మనీవారి చర్యలవలన యొడల రాకపోకల ప్రియు నష్టము కలుగలేదు వారమునకు 1500 యొడలు వచ్చుచును బోవుచున్నవి. అని వార్తాపత్రకటన సంఘమువారు ప్రచురించుచున్నది.

తపాలు స్త్రీమరు నొక యంత్రామి దహముట.

మార్చి 5 తేదీన తిర్విగుండి పౌరాంధ్రపుట నచ్చుచున్న తిడియాయన తపాలుస్త్రీమరు నొక యంత్రామి తరిమెను. అంత్రామిలోని వారు టార్పెడోను వదలిరి గాని యది యొడకు 40 అడుగుల దూరములోనండి పోయెను. స్త్రీమరు నందు 50 ప్రయాణికులందరి.

వైద్యపుటోడకు దహముట.

కట్టపగడవందు పెంటు ఆంధ్రాయన వైద్యపుటోడ నొక యంత్రామి బలోపకర్త తరిమెనని గూడ అండున్నది.

బడినది మొదటిది శిలావిగ్రహస్థాపనము. రెండవది మ్రోంగననేవాసానుసామగము. శిలావిగ్రహమునుజూచుటకులన భానిసంతతి వారుహానియని నేవావరాణ్యతత్వము తలపునచుచున్నచుండును. నేవాసంఘమును పోషించుటవలన గోకిల నాటిన సేవాంకురములు వర్తి చేశనేవాదక్షులు బయలు పెడలి చేశము నుద్ధరించగలరు. రెండుపనులును భారతీయులపోషణమునకు దగియున్నవి. కాని ధన సహాయములేక నెట్టిస్మరణవిహ్నములును నిర్మితములు గాజాలవు. గోఖలే చేశభక్తిని కొని యాడుచు వ్రాసిన వ్యాసములు పద్యములు పత్రికాముఖమున ప్రచురితము లగుచున్నవి. పత్రికాపాఠకులు గోకలేట జూపుచున్న శౌరవాభిమానములు కేవలము వాక్పూరితములై క్రియారూపమును దాల్చునిచో భారతీయుల యాత్మ గౌరవమునకు కలంకము గలుగుననుటకు సందియముండదు. గోపాలకృష్ణ గోకలే పీఠిత పరమరహస్యమును మనము గ్రహించితిమని ఆమహాపురుషునివలె యభావక్షిని కార్యకూడులము గావలని యుండదు. ఆమహాపురుషుని వితిమునం దుదార సంకల్పములును తొక్కి వ్యవహారములును సకలస్వయము నుండివి. కాని వైద్యరూపమును వహించుటలేదు మహాత్ములు తమ తలంపును, సూటలను, చేట్లను నొకరూపమున చేశహిత్యమై వినియోగి చెడిరు. ఆవిహస్యమును గ్రహించి మనమును మనయాహులకు దగిననులు చేశహిత్యమై మనవాదకునివలె పాటుపడవలసి యునుము. భక్తులు పుష్కలములను భగవంతుని సంతృప్తి పరచినటులు మానము గోకలేస్మరణవిహ్నములకు యభావక్షిని ద్రవ్యమును సమకూర్చి ఆమహానియని రూపమును కొంతకు కొంతయైనను తిర్చుకొనవలసియుండుము. కావునచేత గాంధీవులు చేశనిమమనకై తనయావత్తనమును ధారపోసిన మహాపురుషుని స్మరణవిహ్నమునకై యభావక్షిని ధనసహాయమునుతీసి క్రితవ్యమును నిర్వహించుటకై కేడల బయల్పడు. అంధోనైతికతకుశేపనంబాధు ము నష్టికాముఖమన స్వీకరింపబడి ఇండియన్ బ్యాంకునందును గోయింది రిసీదులువలనను.

మునిగిపోయిన యంత్రాములు

లాహోరు మార్చి 8:—మార్చి 8 తేదీన సివిల్ అండు మిలిటరీ కెట్రెపుట్రెక లండను విలేజుకు తిరిగి సంపుచున్నాడు. ఫిబ్రవరి 18 తేదీ లగాయతు జర్మనీవారి యంత్రాము లేడు నష్టమైనవి తిరిగివచ్చుట నుండి దెలియు చున్నదని డెల్లికరు టాగ్ బ్లాటు పత్రికా విలేజుకుకు చెప్పుచున్నాడు.

అస్థురియాసను వైద్యపుటోడకు దహముట.

అస్థురియాసను వైద్యపుటోడకు టార్పెడోను బ్రయోగించినందునకు చింతించుచున్నామని. వాషింగ్టనునందలి జర్మనీ రాయబారివారు దెల్పిరి. ఆయోడలో మామూలు దీపములు మాత్ర ముండెను. కనుచీకటియం దాగవారు తెలియలేదు. నిజముగా అస్థురియాసను యొడవై పగటియందు టార్పెడోను కదలిరి.

రంగులరు తయారుచేయుట.

ఇండియావారు జోక్యము దీసికొనకుండుట.

కానున్నకాలో రాబర్న్సుగాట్టు చెప్పిరి. రంగులను భయపడేయుటకై కర్మాగారము స్థాపించుటయం దిండియా దొరకనమువారు జోక్యము బుచ్చుకొనుటలేదు. ఈవిషయములను ఇండియాలోని వర్తకులకు మాత్రము తెలుపబడెను. ఈ విషయముగూర్చి ఇండియా దొరకనమువారి యభిప్రాయమును తెలిసికొంటిమి. స్త్రీలు సెక్రటరీగాలేమియు సలహా చేయులేదు.

కిచనరు ప్రభువు.

లండను మార్చి 9:—కిచనరు ప్రభువుఇప్పుడు యాంగ్ల మందిరమున నివసించుచున్నారు. దీనిని తాత్కాలికపయోగమునకు రాజుగారు కనదుగారికి యిచ్చిరి.

క్రిక్టేషులగు గోక్లేగారు.

కాక్స్టటనుమందిరమున సభజరుగుట. లండను మార్చి 8:—దేశసేవకై తమ జీవితమును ధారపోసిన గోక్లేగారి యకాలమరణము కలన తీరనినష్టము కలిగినది. వీరి మరణము వలన కలిగిన సంతాపమును వెల్లడించుటకై వివిధజాతుల ప్రతినిధులు ఇంగ్లండులోని కాక్స్టటను మందిరమున నొకసభచేసిరి.

రీప్రభువుగారు సభకగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సభకు రాజులందఱకు చింతించుచు చాల మంది సానుభూతితో తంతివాక్యములున్నగునవి వచ్చిరి. ఈతంతి వాక్యము సభలో చెరువబడినవి.

రీప్రభువు, సర్ కృష్ణగుప్త, అమీరుఅలీ, సర్ హెన్రీ కాటకు, అబ్దుసు అలీబెగుగారుగోక్లేగారిగురించిప్రసంగించిరి.

గోక్లేగారి జీవితమునుగురించియు, ఈ రాజనీతిజ్ఞుడు దేశమునకు చేసిన సేవనుగురించియు, వీరిమేధాసంపదనుగురించియు విగ్రహమును గురించియు, వీరి క్రియా పూర్వకముగ నొనర్చుకొనిన సర్వకార్యములను గురించియు ముచ్చటించిరి.

గోక్లేగారి కుటుంబముయొడ సానుభూతిని కనుపరచుచు కూడ సభలో తీర్మానింపబడినది.

క్రిక్టేషులగు రాబర్న్సుప్రభువు.

లండను మార్చి 9:—కనుక దక్షిణాఫ్రికాలో యద్దము జరుగుచుండగా రాబర్న్సుప్రభువు దక్షిణంబెముల పర్యవసానమును నైకులకు చెప్పెనని హామిల్టను ప్రభువుగారు యిటీవల పత్రికలకు వ్రాసిరి. “కాని యాయద్దము ప్రారంభమై నప్పటినుండివేదాంతపురకురాబర్న్సుప్రభువుగారు యద్దసమయములో పంపెములు పంకిరానని చెప్పినాడు” అని రాబర్న్సు ప్రభువుగారు డ్రెస్సుపత్రికకు వ్రాసిరి.

ఫ్రాన్సు

యు. 8 ధ్వంసమగుట.

వాకాంధ్రమువారి ప్రకటనము. లండను మార్చి 9:—లండన్లోని మాడ్ గాట్టు కురిసి, ఫుర్నా-కూరీలను యద్దపుటోడకు రెండును సెయ్య. 8 రు యంత్రామిని బూర్నిగ ధ్వంసము చేసినది. మి 17

యద్దపుటోడ లా యంత్రామిని దహమెను. ఈకార్యమును నడపుటయందు కె. సి. డి. జాకానా గారు సమర్థతను వైపుకొనుచు నుండచిరి.

మిత్రమండలి నమలు సంపదతియొక్క ఫలితము.

లాహోరు మార్చి 8:—ఇదివరలో జర్మనీవారి సేనాముఖ మేకగిటుగానుండునది. మిత్రమండలివారప్పుడు కొద్ది కొద్దిగా స్వాధీనపరచుకొనుటచే నిష్పరా సేనాముఖ మనేక పోట్ల వంకరలు తిరిగియున్నవి. ఒకేమొత్తముగ మిత్రమండలివారు ముందునకు బోవు ప్రయత్నము చేసినప్పుడు దాని ఫలిత మెరుంగవగునని పత్రికలకు మహాకృషియొని సివిల్ అండు మిలిటరీ కెట్రెపుట్రెక లండనువిలేజుకుకు మార్చి 8 తేదీన చెప్పుచున్నాడు.

లాహోరు స్త్రీమరు.

మారు మార్చి 8:—లాహోరు స్త్రీమరు నిష్ప మట్టు కొనివెడికదా! ఇప్పుడు మంటలు ఆర్పికేయబడినవి. అగ్ని భయము లేదు.

జర్మనీవారు కుట్రచేసిన ట్టనుమానించుట.

దెయిలీ క్రానికలు, పత్రికకు న్యాయాంగ్లనుండి క్రింది వార్త వచ్చినది:—జర్మనీవారు కుట్రచేసి ‘లాహోరుస్త్రీమరుకు నిష్పముట్టించిట్లు ఆనుమాంసుగనున్నది. స్త్రీమరు బయలుదేరుటకు ముందుగ నరకులన్నియు తెనిఖితేయబడినవి. ప్రమాణి కులను పరీక్షించిరి. స్త్రీమరు యద్దరంగముగ పరగడించబడిన ప్రదేశమునకు పోకమునుచే, స్త్రీమరుమీదనున్న దాడులయొక్కయొక, ఆమెకా వైద్యులయొక్కయు సాహాయ్యము నిలవనప్పటిని, జర్మనీవారియం దిభిమానము కలవాడోడో, బహిరంగముగ పందెముచేసెను.

పాఠిను ప్రకటనము.

లండను మార్చి 8:—పాఠినునంకెట్లు ప్రకటించబడినది. ఈనాడు సాయంత్రమున నప్పటికి ఛాంపెనీలో వివిధ స్థానములందు మునుపటికింటే ముందునకు బోలిమి. సుజేక కి శానన్యము నందు కందకముల బట్టుకొంటిమి. పెర్తెను యా సెజారులకు మధ్య 500 మిటరపాడవున స్వాధీనపరచి కొంటిమి. మనము ఉద్యోగియు లతోగూడ ఖైదీలను బట్టుకొంటిమి. మ్యూనుకర్ల పవ్యతేఖూ తలమునం దిటీవల శత్రువులుంచిన 40 పెంటు మీటర్ల ఫిరంగి నొకదానికి మన పెర్తెఫిరంగులం సమము కలుగ జేసిచిరి. ఈ ఫిరంగిని విప్పిచేసి నెనుకకు బంపిరి. ఫిరంగియొద్దనున్న వారలలో నలుగురు చనిపోయి; ఏనుగురు గాయములందరిరి. బాడెకవిల్లరు పుత్తెరమునందు ముందునకు బోలిమి.

జర్మనీవారి ప్రతికారములు.

రీచాకర్కా-పేవర్ల జర్మనీవారు తీరముగ ప్రతికార మొనర్చి నిమిషకాల ముకవో నిలవగలిగినగాని వెంటనే ద్వంద్వయద్ద మొనర్చి వెనుకకు దరిమిలిమి. జర్మనీవారి కెత్కననము కలిగెను. బరికాషాపురద్ద వైలునెనునై జర్మనీవారు బడినపుడు మన టాల్పంటులు వారినిదంపిరి.

లండను మార్చి 9:—ఛాంపెనీలో ముందుద్దముగ బడుచుండుటవలన నీరోజు యద్దచర్య లాటంకరదెను. పెర్తెనుకు పడవటన్ను వనమును బట్టుకొనుటకై జర్మనీవారుదయమున బ్రయత్నించిరి. మనము ప్రతికార మొనర్చి టాల్పంటును ఉత్తెరమునందును ముందునకుబోలిమి. పుధ్యార్కాము మరంత ముందునకు బోసిమి.

పెర్తెను సమీపమున మనము రిరి మీటర్ల సాదవు: కందకముల స్వాధీనపరచుకొంటిమికాని పెర్తెలు టాల్పంటుల మధ్య కొన్ని కందకములను బోల్కొట్టుకొంటిమి.

పెర్తెలు కీకార్యమునన్ను నందియును 100 మీటర్ల సాదవు: కందకముల స్వాధీనపరచి కొంటిమి. ఛాంపెనీ ఎము న్మును ప్రాంతములందు బాయా బ్రూజులోని శత్రుకందకము నందు తొచ్చితిమి.

బాడెకవిల్లరు పుత్తెరమునందు మనమునుండునని బోవుచు నేయున్నాము. రీచకర్కా-ఫోకర్ల జర్మనీవారు మైదగా వెనుకకు గొట్టితిమి.

సెయ్య

రెమీయను వికటన

లండను మార్చి 9:—గోక్లేగారి దేశసేవవెన్నట కలన రెండు మృతులను సేదించియునవి రెమీయను నొకట టాంబి సేవలసాహాయ్యముతో చాలరోజులు జర్మనీవారితో

లాహోరు మార్చి 3:—బర్మన్ దేశములోను, ఆస్ట్రేలియా
లోను, తయారగుచున్న కొన్ని వస్తువులు మన దేశము
లోనికిగురుతున్నచున్నవి. ఇందువలననే మనదేశములో
నూతన తయారగుచున్నవి. దీనిలో, ఆస్ట్రేలియా బర్మన్ దేశముల
నుండి దిగుచున్నవైన వస్తువులు, మన దేశములో తయారైన
వియు, బిగ్ బాస్ ప్రక్కనొకటి, లాహోరులో ప్రదర్శింపబడు
చున్నవి. ఈ ప్రదర్శనము నిన్ను పంజాబు విశ్వవిద్యాలయపు
నుండియున ప్రారంభమైనది. ఈ వస్తువులను, చాలమంది
కొనిపోవుచున్నారు.

బొంబాయి

మొయిలు

బొంబాయి మార్చి 9:— మొయిలు స్త్రీమగ్గు

మొయిలు మార్చి 9:— మొయిలు స్త్రీమగ్గు

గోల్కొనూరు, జిల్లా గోల్కొనూరు.

బొంబాయి మార్చి 9:— గోల్కొనూరు మరణములను

మొయిలు స్త్రీమగ్గు

బొంబాయికి ఆలస్యముగ వచ్చుట

బొంబాయి మార్చి 9:— ఇంగ్లండులో ఫిబ్రవరి 18 వ

పార్సీ మానవత్వాభియోగము.

బొంబాయి మార్చి 9:— జి. హెచ్చి, భాభాగారు, పార్సీ

ఒక మరణము.

బొంబాయి మార్చి 9:— కేరళకు బంగారు నీటి అనుబంధము

సింధు గాఢ్యము గో గోమరులవద్ద

కాచి మార్చి 9:— సింధు గాఢ్యము గో గోమరులవద్ద

దీర్ఘ

నామాజ్య శాసనసభ.

నీటిపారుదలకు దబ్బుపెట్టుట వలన.

దీర్ఘ మార్చి 9:— ఆనందాద్ పండితమహాశయ

నీటిపారుదలకు గవర్నరు మెంటు వారు యిదివరకు

కాల్కత్తా గో నాలు.

ఇంగ్లండుకు యిచ్చిన 2 కోట్ల రూపాయలు, ఒక్క

మీరు డెప్యూటీ మాటల ప్రకారముగా లేదు. 2 కోట్ల రూపా

కాల్కత్తా గో.

2 కోట్ల రూపాయలు అనేక కీర్తి కలకత్తా చూపబడి

మదనమోహన మాలవియా.

మందుసంవత్సరము ఇంగ్లండుకు పరలట యెక్కువ

విద్యావ్యాపకము.

విద్యావ్యాపకము గవర్నరు మెంటువారు యెంతవరకు

చేయవలసినవని నిర్ణయించుకొని పండిత మదనమోహన

పరిశ్రమలకు సాహాయ్యము చేయవలసిగాను 12 లక్షల రూపా

ఇప్పుడు బహుశా, ప్రపంచమునందు వివిధగా వస్తువులను

అనందాద్ మజుబీ.

మదనమోహన మాలవియాగారి తీర్మానమును బలపర

రాజుగారు కూడా తీర్మానమును బలపరచిరి.

పరిశ్రమలకు అభివృద్ధిని గూర్చి యీసభలో యిదివరకే

కాల్కత్తా గో.

పరిశ్రమలకు గవర్నరు మెంటువారు ధనసాహాయ్యము

ఇండియా గవర్నరు మెంటువారును, రాజధానుల గవర్నరు మెంటు

హిందూ శాసనము ప్రతి కన్యకావ్రాతకు యితర దేశములవలె

ఈ తీర్మానమునకు 36 మంది ప్రతిపాదనలుగను, 14

రైలు దేవులు.

మొదటగా రైలు దేవులవలన యిచ్చిరి. రైలుదేవుల

వైద్యులుగారు.

ఇదివరకు రైలుదేవుల వేయవలసినంత సాహాయ్యము

It is pointed out that the "Ark Royal" is equipped with every appliance for repairing and maintaining aircraft.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The Late Mr. Gokhale.
Important Meeting at Caxton Hall.

LONDON, March 8.
At an important representative meeting at Caxton Hall a resolution was passed expressing very deep sense of sorrow at the irreparable loss, owing to untimely death, of Mr. Gokhale, who consecrated his life to the service of his country.

Lord Reay presided. Numerous messages of sympathy were read from notable personages who were unable to attend.

The speakers were Lord Reay, Sir Krishna Gupta, Mr. Amser Ali, Sir Henry Cotton and Mr. Abbas Ali Baig.

They dwelt on the career and services of the deceased statesman and his remarkable qualities of head and heart chiefly emphasising the practical nature of the views and work of Mr. Gokhale, whose policy was essentially constructive.

A resolution of sympathy with the family was also adopted.

Failure of German Piracy.
Slight Losses.

LONDON, March 8.
The Press Bureau has issued a most satisfactory statement, showing the failure of German piracy. From Feb. 25th to Mar. 3rd no merchantman was torpedoed, and from Mar. 2nd to the 5th three unsuccessful attempts were made. Altogether from Jan. 21st only fifteen British merchantmen have been torpedoed, 29 persons being killed.

Sailings of Merchantmen Unaffected.

The Press Bureau statement also shows that German piracy has not affected arrivals and sailings of merchantmen, those to and from the United Kingdom being about 1,500 weekly.

Mailpacket chased by Submarine.

The statement gives the latest case of a submarine chasing the mailpacket "Lydia" on March 5th from Jersey to Southampton. The submarine fired a torpedo which passed forty feet astern of the ship. There were fifty passengers on board.

Hospital Ship Chased in Broad Daylight.

Mention is also made of the chasing of the hospital ship "St. Andrew" off Boulogne in broad daylight.

The German Submarines Sunk Since
February 18.

LAHORE, March 8.
The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on March 8th:—A correspondent of the "Berliner Tageblatt" states that, according to news from neutral countries, seven German submarines have been sunk since February 18.

The Attack on Hospital Ship "Asturias"

The German Embassy in Washington express regret that a torpedo was discharged at the Hospital Ship "Asturias." She carried only ordinary lights, and her character was unrecognised in the twilight. The "Asturias" was actually attacked in broad daylight.

Destruction of The U 8.
Result of Skill and Promptitude.

LONDON, March 9.
An Admiralty Report from Rear-Admiral Hood says that the German submarine U 8 was finally destroyed by the destroyers "Gurkha" and "Maori." Ten other destroyers participated in the hunt. The operations, which were directed by Captain C. D. Johnson, were marked by skill and promptitude.

Air Raid on Ostend.

Submarine Base and Kursaal Attacked.

LONDON, March 9.
The Press Bureau announces that Wing Commander Lugmore reports that six naval aeroplanes attacked Ostend yesterday. Two returned owing to their petrol freezing, but the remainder dropped eleven bombs on a submarine repair base and four bombs on the Kursaal headquarters of the military. All the machines and pilots returned. It is probable that considerable damage was done. No submarines were seen in the Basin. There was a fresh north-west wind.

British Antiline Dye Scheme.
India not Participating.

LONDON, March 9.
In the House of Commons, Mr. Roberts said that the Government of India was not participating in the antiline dye scheme but confined itself to bringing the scheme to the notice of Indian manufacturers and traders. Mr. Roberts added that the opinion of the Government of India with regard to the scheme had been obtained, but no proposition had been made by the Secretary of State.

Racing to be Discontinued.

LONDON, March 9.
The Jockey Club called a meeting for the 16th instant, to consider the question of the continuance of racing during the war.

TELEGRAMS.

Lord Kitchener Residing at the York House.

LONDON, March 9.
Lord Kitchener has taken up his residence at the York House which has been lent by the King.

Lord Roberts' Opinion Regarding Sports
During a Life and Death Struggle.

LONDON, March 9.
Countess Aileen Roberts in a letter to the "Times" referring to the recent letter of Lord Hamilton of Dalzell that the late Lord Roberts announced the result of the Derby to troops in South Africa says that from the commencement of this war Lord Roberts felt deeply that the continuance of racing and football were incompatible with a life-and-death struggle.

FRANCE.

The Fire Extinguished.

LONDON, March 8.
MOORE.—The fire on "La Touraine" has been extinguished.

German Arson Conspiracy Suspected.

A New York message to the "Daily Chronicle" says that it is feared that "La Touraine" was the victim of a German arson conspiracy. There was a close investigation of the cargo and passengers before she sailed. One pro-German betted openly that the services of the American doctors and nurses on board would be required before the liner reached the war zone.

Trenches Captured.
Many Prisoners Taken.

LONDON, March 8.
A Paris communique says our progress at different points in Champagne had increased at the end of the day. We captured trenches north-west of Souain and about five-hundred metres between Perthes and Beau Sejour. We took prisoners, including officers. Our heavy guns on the heights of the Meuse seriously damaged, according to prisoners, a 42 centimetre gun recently placed there by the enemy; the gun was dismantled and sent to the rear. Four of the guncrew were killed and seven wounded. We progressed northward of Bidonviller.

German Attacks in Alsace.

The Germans violently counter-attacked at Reichackerkopf and gained a footing momentarily but were driven back after a furious hand-to-hand fighting. The German losses were extremely heavy. The German attack southward of the railway station at Burnhaupt was repelled by infantry fire.

Latest Paris Report.
Further Ground Gained by Allies.

LONDON, March 9.
The Paris communique says:—In Champagne snowstorms impeded to-day's operation. The enemy in the morning attempted to recapture the wood west of Perthes, but were repulsed. A counter-attack gained us ground east and north, and our progress was extended in the afternoon.

We captured five hundred metres of trenches in the vicinity of Perthes, but lost a few metres between Mesnil and Beau Sejour.

We took a hundred metres on the ridge northeast of Mesnil and gained a footing in the enemy trench in Bois Brule in the region of Post-a-Mousson failed (sic).

Our progress was continued north of Badors viller. We repulsed a counter-attack at Reichackerkopf.

The Allies' Nibblings.
German Straight Line now Serrated.

LAHORE, March 8.
The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on March 8:—The papers here are impressed with the importance of the Allies nibblings at the German line and state that the line once straight has now become serrated which will have most important consequences when the time for a big movement arrives.

RUSSIA.

The Russian Communique

LONDON, March 9.
PETROGRAD.—It is officially stated that the enemy have been repulsed in the region of Suwalki. Our offensive on Mariampol-Simao-Augustowo Front continues. The German offensive has been arrested in the region of the river Pilzta on the left of the Vistula and we are counter-attacking. The Austrian column has been surrounded at Klaus in the Carpathians and an entire battalion has surrendered. The Black Sea Fleet has bombarded Zenguladak, Eregli, Kiliuli, and Kozian silencing the batteries, destroying coal Wharves and sinking eight steamers.

The Russian Communique.

LONDON, March 9.
PETROGRAD.—The German retreat from Grodn' resulted in the discomfiture of two German corps. The Russians exerted continued pressure fighting for several days supported by the Garrison artillery and captured dominating hill no 1003 taking over a thousand prisoners besides guns and machine guns.

The German best corps the 21st which defended the hill lost twelve thousand killed.

The Russians then repelled the German counter-attacks and compelled the Germans to get wholly on the defensive driving them back and burning village after village and making prisoners everywhere.

The Germans are evidently afraid of capture of their twelve inch Howitzers at Ossowiec and are removing them. The guns in this region now are only of medium calibre.

TELEGRAMS.

TURKEY.

Mor Forts Silenced.

LONDON, March 8.
The Admiralty announces that operations at the Dardanelles are progressing favoured by fine weather. The "Queen Elizabeth" and other British warships on Saturday again attacked the forts in the narrows by indirect fire across Gallipoli, while the Allied squadron fired on fort Dardanus and concealed batteries from inside the Straits. Some British ships were hit, but only the most slight damage was done and there were no casualties. The "Lord Nelson" and the "Agamemnon" on Sunday engaged the forts in the narrows by direct fire and silenced two forts after a heavy bombardment.

Magnificent Work of Seaplanes.

Naval seaplanes locating concealed batteries have done magnificent work, flying sometimes very low. They have been hit repeatedly, but none have been lost, and three officers injured.

The "Lord Nelson" is mentioned above for the first time in connection with these operations. She is one of the dreadnoughts of the 1903 programme, and a sister ship to the "Agamemnon." Her tonnage is 16,500 tons and she carries four 12 inch guns and ten 9 inch guns and her registered speed is 18½ knots per hour.

Operations at Smyrna

LONDON, March 9.
The Press Bureau announces that Vice Admiral Pierce report of the operations at Smyrna says that the bombardment on Friday severely damaged the fort Yenikale. The squadron on Saturday swept its way through minefields until it drew the fire of several subsidiary batteries. All were silenced. The British casualties were slight.

Zeppelin L 8 Wrecked.

AMSTERDAM.—Further details show that Zeppelin L 8 was completely wrecked through landing in trees in darkness in Irlremout. Seventeen out of a crew of forty-two were killed.

Another Battleship at Dardanelles.

LONDON, March 9.
ATHENS.—It is reported that another battleship of the "Queen Elizabeth" type has arrived in the Dardanelles.

GREECE.

Greece and the War.

Why M. Venezelos Resigned.

LONDON, March 9.
ATHENS.—Speaking in the Chamber, M. Venezelos declared that he had advised the King to summon M. Zaimis to the Premiership. M. Zaimis would follow the policy of neutrality which M. Venezelos hoped would not endanger the newly acquired territories. M. Venezelos would not support any Government.

The King's Decision.

Telegrams from Athens state that the King accepted the resignation of M. Venezelos because he considered it to be not in the country's interest to abandon neutrality.

War Demonstrations.

Crowds demonstrated in favour of war outside the Russian, French and Serbian Legations. The British Minister, on a visit to the Foreign Office, was several times recognised by the populace and ovated.

M. Venezelos' Resignation
Profound Sensation in Greece.

LONDON, March 8.
The resignation of M. Venezelos has created a profound sensation in Greece. The announcement was received in the Chamber in silence and then four-fifths of the members crowded round M. Venezelos and shook his hand congratulating their confidence in him. A crowd outside ovated him and then made a demonstration against Turkey.

Local Press Views.

The newspapers in Athens attribute his resignation to opposition intrigue, and state that M. Venezelos, having decided on participation in the war on the side of the Triple Entente, gave an opportunity of choosing between him and the irresponsibles. The newspapers are confident that the tried patriotism of the King will settle the problem so as to secure for Greece a further portion of the Hellenic patrimony.

French Press Opinion.

The French press consider that the crisis has merely delayed the entry of Greece into the war.

M. Venezelos to take Rest.

LONDON, March 8.
ATHENS.—M. Venezelos proposes to return to Crete in a few days to take rest in his native Isle.

Opinion in France.

PARIS.—The seriousness of the situation in Greece is to-day's topic throughout France. Warm tributes are paid to M. Venezelos, who has the Greek nation behind him.

Mr. Zaimis Declines.

ATHENS.—M. Zaimis has declined to form a cabinet. The King has summoned M. Goumaris.

UNITED STATES.

American Warship to Mexico.

LONDON, March 10.
WASHINGTON.—The cruiser "Tacoma" has been ordered from Port au Prince to Vera Cruz.

TELEGRAMS.

Chaos in Mexico.
Urgent American Representations.

LONDON, March 8.
WASHINGTON.—Owing to increased chaos in Mexico City, the United States have addressed urgent representations to General Carranza amounting to a warning. The State Department is indicating an entire change of policy by the Washington Government.

EGYPT.

Germans and Arabs.
A Conflict Near Jerusalem.

LONDON, March 9.
RE.—A message to the "Daily Mail" says during retreat from Egypt German officers came into conflict with the Arabs and three hundred were killed and ended in an affair near Jerusalem.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

The Budget Debate.
Irrigation Resolution.

Pandit M. M. Malaviya's other Motion.

Pandit Madan Mohan Malaviya moved that the allotment for irrigation works be increased by 15 lakhs, and said that the amounts which should be spent on irrigation were not being spent. He alluded to the last irrigation commission's recommendation and pointed out that during last year irrigation grants had been reduced, which the speaker regarded as very unsatisfactory. He said irrigation receipts were satisfactory and comprised irrigation and railway receipts and proved the extremely satisfactory character of the former. Pandit Malaviya said that irrigation works were ever so much more profitable, and claimed that Government owed an explanation to the country.

Sir Robert Carlyle, replying, corrected a misapprehension, that the total of 200 lakhs were recommended for all kinds of irrigation and not for productive works.

Mr. Malaviya rose to a point of order and enquired where that was shown in the budget.

Sir Robert, in reply, pointed out that it was shown under various heads. He defended the irrigation grants and said that all the demands of the Local Governments had been met, and a reserve of ten lakhs had been kept.

Pandit Malaviya, replying, asked the Government to increase the grant next year.

The resolution was put to the vote and lost.

Sanitation.

Mr. Porter introduced the Sanitation Budget heads.

Education.

Mr. Sharp, introducing the Education head said:—It is usual on these occasions to lay on the table statements showing the distribution of grants during the forthcoming year, the principal developments in the past year, and the figures of progress. This year the statement of new grants is possible because there are no new grants to distribute. It is at least satisfactory that, in a period of stress and strain, so far from any curtailment of our educational expenditure the total Budget estimate for all India in 1915-16 exceeds the revised estimate of 1914-15 by 15 lakhs of rupees. As for progress, it has been thought that the time has come when the general interest evinced in education, both by members of the Council and by the public, will best be met by the publication of a short annual report. I hope to lay such a report on the table before the session closes, if I can do so; it will at least be ready next month. I need only say here that during the past two years the effect of our grants has been visible in statistics. Between March 1912 and March 1914 the number of schools have advanced by 7,374,26, and expenditure has risen by about 216 1/3 lakhs. The details of improvement will be found in the forthcoming report.

Encouragement of Indigenous Industries.

MOJION BY PANDIT M. M. MALAVIYA.

Pandit Madan Mohan Malaviya moved that twelve lakhs be provided in the budget for aiding and encouraging indigenous industries. The speaker said he would not take up the time of the Council by dwelling on the importance of the necessity of doing something more for industries. That claim was established by the recent debate in the Council. Immense raw material had been exported from India, but nothing had been done so far to develop her industries. He quoted the remarks of Sir John Hewitt, who said that it was a subject on which more had been written and less had been done. Japan, like India, 40 years ago was only an agricultural country, but in 40 years her character had been changed and she was now one of the greatest exporting countries of the world and her industrial development had been remarkable. He urged that systematic schemes should be got up and India should be placed in such a position as to utilise her vast resources. The fact that England could produce finished article was hardly any justification why India should only remain as supplier of raw material.

The Hon. Mr. Ghaznavi supported the Resolution and said that there should be no difficulty for Government to accept the Resolution. He pointed out the excellent opportunity created by the war and said "now or never." He dwelt upon the cessation of imports from any country and the Resolution his whole-hearted support.

Raj Bahadur Sahay and the Maharaja of Cochin supported the Resolution.

The Maharaja of Nashipur pointed out that the question had already been discussed, and asked the Council to accept the Resolution.

TELEGRAMS.

Mr. Clark pointed out the exact wording of the Resolution and deprecated discussion of the question of State aid to industry. He referred to the financial situation, and asked whether Pandit Malaviya would like special taxation for the allotment of 12 Lakhs. The speaker, however, showed that both the Government of India and the Local Governments were working on sound lines. He alluded to what was being done in the provinces and pointed out the budget provisions under scientific and industrial in page 75 of the budget, industrial experiments in Madras and the Punjab.

Pandit Malaviya, replying, pointed out the commercial hopelessness of India and alluded to the fact that even glass bangles were imported from the enemy's country. He ridiculed the idea of additional taxation in order to provide the 12 lakhs that he required. Referring to Mr. Clark's contention that the present was not an opportune moment to incur additional expenditure, the speaker held that it was the time to do so, as there was a very large number of people who were thrown out of employment. He asked the Council to accept the Resolution as an experimental measure.

The Resolution was rejected by 36 voting against and 14 voting for it.

Reduction of Railway Working Expenses

Pandit M. M. Malaviya's Motion.

Pandit Malaviya moved his Resolution that railway working expenses be reduced by 10 lakhs. He reviewed the steady growth of working expenses since the creation of the Railway Board in 1905 and asked why the Finance Member said that railways had lagged behind in development to meet increased traffic. He therefore proposed a reduction of 10 lakhs.

Mr. Clark pointed out that in the past railway policy had not been followed with vigour, and urged the claims of open lines. He expressed his inability to accept the Resolution.

Pandit Malaviya, replying, said he did not mean in any way to reflect on the working of the Railway Board, but urged that the whole question should be dealt with as a business proposition.

The Resolution was negatived.

Pandit Malaviya pointed out that his last Resolution was a consequential one, and, as his other two Resolutions had been negatived, he withdrew his Resolution recommending the addition of railway capital expenditure.

Home Department.

Sir Reginald Craddock, in introducing the Budget heads under Home Department said that these heads represented the ordinary administrative machinery. No resolution had been moved, and he presumed that the Council had no criticism to offer in regard to expenditure on those heads.

Referring to Courts of Law the Home Member said the building of a High Court at Patna was nearing completion, and the question of personnel was under elaboration. The question about a High Court for the Punjab was under reference to the Secretary of State.

Tribute to the Indian Police.

Referring to the Police Sir Reginald Craddock said there would be continuous growth of expenditure. On behalf of the Government of India he paid an eloquent tribute to the members of the Indian Police, who were entitled to the best sympathy and praise. He wondered whether India would ever properly recognise what she owed to her Police.

The Council adjourned to 17th March.

CALCUTTA.

An Engagement.

CALCUTTA, March 9.
The "Empire" announces that a marriage has been arranged and will shortly take place between Mr. W. G. Cornfield, of the Burma Oil Co., and Miss Marjorie Wigley, the well-known pianist, daughter of Mr. F. G. Wigley, C. I. E.

Sale of Opium.

CALCUTTA, March 9.
The third monthly sale of uncertified Benares opium took place in the Government sale room to-day. The number of chests offered was 340, and the total proceeds were Rs. 13,48,300, an average of Rs. 1,617 per chest.

The Arrah Murder case.

CALCUTTA, March 10.
The "Statesman" learns that in the Arrah temple murder case the petition for mercy has been set aside and the execution of Motichand will be carried out.

Lord Carmichael.
Elected President of C. H. S.

CALCUTTA, March 10.
Lord Carmichael was last night elected President of the Calcutta Historical Society.

A Handsome Donation of Rs. 30,000.
For New Nurses Quarters.

CALCUTTA, March 10.
Raj Jyot Kumar Mukerji Bahadur of Utterparah has made a donation of thirty thousand rupees towards the cost of the construction of the nurses quarters at Howrah General Hospital. The premises were opened yesterday by Lady Carmichael.

Singapore Rioters Arrested.

CALCUTTA, March 10.
On the arrival of the steamer "Elavana" in port five passengers were arrested in connection with the recent Singapore riot. It is reported that three revolvers were found in their luggage. All the five have been detained in lock up pending the arrival of an escort and extradition warrants from Singapore.

TELEGRAMS.

Bengal Financial Statement.

CALCUTTA, March 10.
The revised financial statement for Bengal for 1915-16 will be presented at the meeting of the Bengal Legislative Council on Saturday next.

BOMBAY.

The Arrival of the "Madras."

BOMBAY, March 9.
The Hospital Ship "Madras" arrived at Bombay on Monday, with 4 British and 260 Indian sick and wounded soldiers.

English Mail Steamer at Bombay.
Cause of Late Arrival.

BOMBAY, March 9.
The English Mail steamer "Nellore," which left London on the 18th ultimo, arrived here early this morning. She brought about 30 passengers. The "Nellore" which should have arrived here on Friday last, is four days late. Her late arrival is attributed to the rough weather and strong head-winds she met with during the voyage in the Channel and in the Bay of Biscay. Owing to the conditions at sea she had to stay a day and a night in the Thames. She also met with bad weather in the Mediterranean Sea, from where it is believed she came up steaming slowly. The voyage was otherwise uneventful. Postal express trains carrying overland mails to the Punjab, Madras and Calcutta left Victoria Terminus between 1 and 2 P. M.

Parsee Defamation Case.

BOMBAY, March 9.
At the Esplanade Police Court to-day, before the Chief Presidency Magistrate, Mr. Madon, Advocate, mentioned the case in which Mr. H. J. Bahabha and others of the Zoroastrian conference charged the Proprietor and Editor, respectively, of the "Jam-e-Jamshed" with defamation, and he applied for the fixing of a date for the next hearing. The case was previously adjourned "sine die" to enable the parties to come to a settlement. It was stated in Court that at the last meeting of the conference it was resolved to go on with the case. Mr. Payne, on being asked by the Court as to what he had to say in the matter replied that on the face of the resolution passed at the meeting, he was quite helpless. He had suggested the case be transferred to the Civil Court to avoid these heavy proceedings, which were, he said very undesirable. His Worship fixed the hearing of the case for the 30th instant, and remarked that it was very undesirable that the Court should be blocked by the carrying on of such lengthy proceedings.

Death at Bombay.
Of an Old European Resident.

BOMBAY, March 8.
The death occurred this morning of Mr. S. Kiddle of the firm of Messrs. Kiddle and Resve, one of the oldest European residents in Bombay. He came out to India in 1867 and spent fifteen years in Bengal. He was a well-known resident of Bombay and was at one time a fine cross country rider.

Candidature of Mr. M. A. Jinnah.

BOMBAY, March 9.
Mr. Mahomed Ali Jinnah states that he is not one of the candidates for the vacancy in the Imperial Legislative Council caused by the death of Mr. Gokhale.

PUNJAB.

Death Sentences Confirmed.
By the Punjab Chief Court.

LAHORE, March 9.
In the Punjab Chief Court to-day the chief Judge and Mr. Justice Rattigan delivered judgement in the case in which seven men appealed against the sentence of death passed upon them by the Sessions Judge of Ferozepur for the murder of a Sub-Inspector of Police and a Zaildar near Misriwala, Ferozepur District. The appeals were all rejected, and the sentences of the lower Court confirmed.

Trial By Court-Martial,
Of a Reservist Sepoy for Desertion.

LAHORE, March 9.
A general court-martial was held at Ferozepore the 3rd February for the trial of the reservist sepoy Chet Singh, 20th D. C. O. Infantry, on a charge of desertion. He absented himself from the regimental depot at Ferozepore on the 2nd December in order to avoid proceeding on active service and was arrested disguised in a Sadhu's dress by the civil police at Mendat two days later. The prisoner was found guilty and sentenced to 15 years' transportation. The finding is confirmed by Brigadier General Barrett.

The Samples Exhibition at Lahore.
Attracting Considerable Attention.

LAHORE, March 9.
The Samples Exhibition which had been displaying goods of German and Austro-Hungarian manufactures with the corresponding articles of Indian make opened yesterday at the University Hall under the Superintendence of Mr. Percival Rice and Mr. Bidemoch and has been attracting a considerable number of people.

SOUTH INDIA.

The Pathariaghat Murder.
Result of Coroner's Inquest.

COONOR, March 10.
Yesterday the Coroner concluded the inquest on Nerode Prosad Haldar who was shot dead in a house in Pathariaghat on 21st February. After recording evidence the Coroner observed that beyond the deceased's dying declaration there was no evidence that he had been shot by Jotinika Mukherjee. The Jury returned a verdict of death due to a gunshot wound caused by some unknown person.

సోదీసు.

కెల్లూరుజిల్లా కెల్లూరుతాలూకా మెహబూబ్ నగరులో శంకేశివుండేత్రిపురసుబ్బి విశ్వేశ్వరస్వామివారి పేరనున్న భర్త కర్త కాకుటూరు లింగారెడ్డి పేరనున్న బారీకాబడివుండే గంగ పట్నం గ్రామంలో శంకేశి కాల్యమాల భండారీ ఘోషారు య 409-70 కేంట్లు ఆదాగా (మట్ట ను 287-51 కేంట్లు మాగాణి య 172-19 కేంట్లు) భూములను 11 సంవత్సరములకు భర్త కర్త అయిన కాకుటూరు లింగారెడ్డి యా క్రిందివర్తతులతో 1915 సంవం మాన్యనెల తే 14 ది ఆదివారం గంగపట్నం గ్రామంలో బహిరంగముగా యాలముపేసి బాన్టీమొత్తం పాట పెట్టినవాళ్ళకు కౌలుకుయ్యబడును.

ఇదేవకారం 1915 సంవం ఫిబ్రవరినెల తే 6 దిన ఎలముకు ప్రకటించివున్నందుకు పాటదార్లు యెవరున్న సరిగా రానందున మరల యా తే 14-8-1915 దికి యేలం నిష్ప్రయించడ మయినది.

ఎలం వరత్తులు.

- (1) కౌలుకుమితి 11 సంవత్సరమును (పాటలెగిన తోడనే పాటనచ్చే సందర్భమునుపట్టి కౌలుకాలం పొచ్చియు టుటగాని తగ్గించుటగాని భర్తకర్త యిష్టప్రకారం చేయ వచ్చును)
- (2) సర్కారుకట్టుల యింకా గవర్నమెంటువారువిధించే యాత్రు సెన్సులు ప్రతిసంవత్సరం కౌలుదారుడే భరించుకో వలెను.
- (3) కొడవకటి పూజ్యముయ్యయెడల మక్తావెల్లింపవల సినదిలేదు. అట్టి సంవత్సరములలోనున్న 2-వ కలమున కను వరచిన సర్కారుకట్టులు కౌలుదారుడే భరించుకోవలెను.
- (4) భండారీలోనుండు కట్టడములను చెర్చుకూడదు.
- (5) భండారీలో ప్రస్తుతంవుండు కాల్యులరీపు నూతన కాల్య వగైరాలు యితరలకు హక్కుకలగచేయకూడదు.
- (6) భండారీలోవుండు తోపులకున్న యితరత్రపుండు వృక్షములునున్న కౌలుదార్లకు హక్కు వుండకూడదు.
- (7) ఏచెట్టునున్న కౌలుదార్లు నరకకూడదు.
- (8) ఏచెట్టున్న కౌలుదార్లుగాని యితరుగాని నష్ట పరిచినయెడల అందుకు కౌలుదార్లు సదరు నష్టముకు జవాబు దారుగా వుండవలెను.
- (9) ఏతము, నాగేలు వగైరాలకు మాత్రం కావలసిన కాల్యులను భర్తకర్తకట్టి వ్రాతమాలకమయిన వుత్తరవుపొంది నరుకుకోవలసినది.
- (10) ఆయాసంవత్సరం మక్తా ఆయాసంవత్సరం యే శ్రీర తే 30 ది లోపల చెల్లించవలసినది. అతిక్రమించిన తేది లగాయకు కట్టి యివ్వలసినది.
- (11) సదరు భండారీలో మాయులుగా అనుభవం ఆవురువుండే ఘోషారు 10 యెకరముల మాన్యముల యెవడు కౌలుదార్లకు హక్కు వుండనేరదు.
- (12) తీర్వబాన్టీ శిస్తుల కౌలుదార్లు భరించుకొన వలసినది.

(13) యావత్తుభూములు 1915 సంవత్సరం జూన్ తే 15 దికి కౌలుదార్లు స్వాధీనం చేజికో వలసినది. ఈ లోగిల సాగుబడి కౌలుదార్లు అరంభించే యెవల సాగు బడి అధ్యంతరం లేకుండా సాగుబడి చేసేకో వచ్చును.

(14) ప్రతి పొడనాగునున్న పాట పెట్టుటకునుండు భర్తకర్తకర్త య. 250-0-0 లు డిపాజిట్టు కట్ట వలయును. కట్టినవారు పాట పెట్టకూడదు. యేలంపాట తీర్మానముకావడం తోనే పాట తెగినవారికి డిపాజిట్టు మొత్తము ఆప్పడే వాపసు చేయబడును.

(15) పాటలెగిన 15 రోజులలోపల కౌలుదారు ఈ స్వంత భిన్నులతోడ రిజిష్టరు కౌలు పొందవలసినది. కౌలు పొందినతోడనే సదరు డిపాజిట్టు మొత్తమును వాపసుచేయ వలెను. అట్లు వాపసు కౌలు పొందనియెడల వారు చేసిన డిపాజిట్టు మొత్తమును వారు వదలుకోవలసినది.

కెల్లూరు.) 1915 తే. వి. రాధునాచార్యులు.
27-2-1915) కెల్లూరు కట్టెలు.

హిందూదేశమున నివృత.

(ఆమెరికానుండి ముగ్ధుడనాడు. ఎం. ఏ. పి. ఎచ్. డి. గారు కావేరకొర్రాలో వ్రాసిన వ్యాసమునుండి కొన్ని వాక్యములు.

సంయుక్తరాష్ట్రములు, మాన్యదేశమునింగుండునుండి 5.3 స్వతంత్రమును బ్రకటించుటకు బూర్వము ఇంగ్లీషువారి యధికారముననుండేవి. అప్పటి ప్రాజను చందవచ్చాల్సినను సంయుక్తరాష్ట్రములందలి వర్తని యాదేశప్రముఖులు విద్య కొరకును మతముకొరకును చేదగా "కృతఘ్నలారా! పాగాకు వెంపువని బహులంబిరలు." "ఇటీవల ఇండియాదేశ ప్రజలం దరు సేకగ్రీవముగ నిష్పంధ ప్రాంధవిద్య నుచితముగ నొనగు డని గోరగా నట్లు చేయుట యవసరమనియు, అందుల కంకన సమయము రాలేదనియు, నివని కనేకాభ్యంతరము అన్న వనియు నొకగవన్నరు ప్రార్థనముగా కత్కాటించిరి. విద్యా వ్యాపకపద్ధతియం దట్టి యాదర్శమును కొరతనమునా రకలం వింపినతో నిండి యా దేశము మొక్క పురోగృధ్ధి యెట్లుండునదియు చెప్పుట కొక దీర్ఘదర్శి యక్కరలేదు."

సాతకాలలవిషయమై కఠిన నియమముల సేర్పబడిరి. ఇట్టి విబంధనలు విద్యాలయములందు విద్య సంతృప్తిగనుండుట కావశ్యకము. ఈస్థితిగతులతో నమెరికాలోని సిద్ధిగతులను బోల్చుచు వైవిధ్యమునకు "ఆమెరికాలో ప్రతి 5 గురికి 1 దు బడికపోవుచున్నాడు. ఇండియాలో 35 రికి 1 దు మాత్రము పోవుచున్నాడు. ఆమెరికాలో విద్యార్థియొక నికి మొత్తముమీద సాలూనకు రూ 70 లు ఖర్చుచేయుచు న్నాడు." వేయిమందిలెల్లలకు యెక్కువగానున్న ప్రారంభ విద్యాలయము లనేకమందలు న్యూయార్కులోగలవు. ఒక విద్యాలయములో 4214 ను మరయొకదానిలో 3142 ను, తొలి కదానిలో 3186 నునుగలరు. ఇవిధముననే తేలవొడి విద్యా ర్థులన్న ప్రారంభవిద్యాలయములున్నవి. తేలవొడివిద్యార్థులం డుట యొక్క ప్రారంభవిద్యాలయములలోనే గాక యున్నత పాతకాలలోగూడ నున్నాడు. "సంయుక్తరాష్ట్రములందం తటియందున్న ప్రారంభ విద్యాలయములలోనేమి యున్నత పాతకాలలోనేమి యింతకన్న నెక్కుడువిద్యార్థుల జేర్చుకొన చున్న విద్యాలయ మొక్కటిలేదు."

అయినను ఆదేశమునందు నొక్కొక్కయుపాధ్యాయుడు 40 మందికంటె నెక్కువవాలరకు పోగించుటలేదు.

"ఒక్కొక్కపాతకాలయం దింతమందికంటె నెక్కువ మంది వాలరను జేర్చుకొనకుండ వలయున్నచో విద్యార్థ్యా సమచేయ నుత్సాహముగలవారికి సరిపోవునట్లు పాతకాలల నిండియాకొరగనమునా తేర్చుకరవలయును. ఇండియాలోని ప్రతి 4 గ్రామములకు 8 గ్రామములందు పాతకాలలు లేవు. పురుషులందు 100 కి 12 గురును స్త్రీలయందు 145 కి 1 స్త్రీ యును చదువగలిగియున్నారు. ఇట్టి సిద్ధిగతులందు పాతకాల లోని విద్యార్థులసంఖ్యకు మితియేర్పరచుట చేమివై పుణ్య ము? ఈపద్ధతిలనబోధనాపద్ధతులు తృప్తికరముగనుండుటకు బదులు పాతకాలలే యంతరించును."

ఇండియాలో విద్యవర్ధింపించుటకు బీదవారికిని భవం కులకును గూడ బీలుగానుండలేన. ఎవరోకొంతమంది భాగ్య వంతులలే విద్యవచ్చుటవలనగాక జనసామాన్యము విద్యావంతు లగుటవలననే హిందూస్థానమునకు ముక్తికలుగును. ఈవిషయ ము మాతినోడైనను నిండిన హైందవ జాతీయులకు మనోగత మగుగాక.

ఈకాలమున మనదేశమున చరిత్రముగరాబాలరు, రాము తెగినంతద్రవ్యమును వెచ్చించిలే తమవిద్వంతు విద్యరాసేరదని యమెరికావారికి తెలియును. ఇందులకు నిదర్శనము వాతంతెం తి ను ల్లిములను ఖర్చుచెట్టుచున్న వియూజాలెము చికాగోలో కిందర్బరైను నిమిత్తము విద్యార్థికి రూ 61 అను. ప్రారంభ విద్యాలయములలో రూ 109 అను, ఉన్నతపాతకాలలో రూ 209 అను ఖర్చు జేయుచున్నాడు. న్యూయార్కులో ప్రారంభవిద్యాలయములలో రూ 118 ను, ఉన్నతవిద్యాలయ ములలో రూ 306 అను ఒక్కొక్కవిద్యార్థికి ఖర్చుచున్నా ది. ఇండియా కొరతనమునానుగూడ నిట్టివిధమున నెవ్వరు జేసుట లేదు

ఆమెరికానాడు 10 కోట్లమందియున్నారు. సామాన్య విద్యకై వారు మిషిక రూ 18 లు వెచ్చించుచుండ 24 కోట్ల బహుభాగినిగ నుదేశములో మిషిక 1 ౯ 0-5-0 లు వెచ్చిం పుచున్నారను. ఇందులకు కారణము బోగతనమునారికి దుబ్బు సేదవచ్చుదులు. వైద్యమునకప్పుడు ఖర్చుచున్న 19 1/2 కో ట్లు ఎక్కడివి? ప్రాజనగరములనిర్మించుటకయ్యెడి పాము యొక్కడికి ఉద్యోగాభివృద్ధి యలగవలెను. సంపదమలన సేదాదికంతయని జీవముల నెచ్చించుటవలనను, ఇంగ్లీషువారి ములకు నిండియావాసులంకుల వ్యత్యాసమువలనను కలెక్టరులు మొదలగు మద్యోగీయులకు గలగు కష్టములకు యిచ్చు జీతములకయ్యెడి పా మొక్కడనుండి వచ్చుచున్నది

ఆమెరికాదేశమునకువచ్చు ఇంగ్లీషువారు తామిండియా ప్రజలయభివృద్ధికై యిండియా నేల చున్నామని చెప్పుదురు. అట్లయినచో ఇండియాప్రజ లిచ్చుపన్ను లింగ్లీషువారికియులకు నోచివట్టుగాక యిండియా ప్రజల యనుకూలమునకు తగినట్లు కట్టవలెను.

దేవు లేనపుడు విద్యాలయ నిర్మాణ వై పుణ్యమంత యావశ్యకముగా నేరకు. ప్రస్తుతపూర సంగ్రామకారక ప్రళ యమునందుగూడ జర్మనువారు రైలుబండ్లయందు విద్యాలయ ములనుంచుచున్నారు. తమకున్న కచ్చేరుజురై గాలన్నియు వైద్యశాలలుగ నుపయోగింపబడుచున్న ను బాలర విద్యమాన వలసిన యావశ్యకముగాదని నలంబిరి. ఇందువలననే ప్రాత రైలుబండ్లను ఇండ్లక్రింద నుడయోగించి వారియందు జర్మనీ వారు విద్యాభ్యాసము జేయింపుచున్నారు?

ఇండియా దేశమునందలి సిద్ధిగతుల ఆమెరికాలో 40,50 యెండ్లక్రిందటి సిద్ధిగతులను బోలియున్నవి. నేనిప్పుడుపాద్యా యుడుగడున్న ఆయానాయందలి విద్యయొక్క కథ విను "విద్యాలయము కట్టబడితె లొకదానివై నొకటి చేర్చుటవలన నిర్మింపబడుచుండెను. ఒకములనుండి మఱియొక మూలవరకు పొడువైన యొకపలకమీద వాలరు గూర్చుండెడి వారు. గోడకు తేప్పబడిజేసిన మరీయొకబల్ల వాః(కాతబల్ల సాధ నోపకణము జేవియొనలేవు. రెండడుగుల వెడల్పున 4 అడు గుల పొడవున ౯ లింగ మానులక మాత్రముండెడిది. అదియె కల్లబల్ల. "ఇట్టి పాతకాలలను సాధనోపకరణములు లేదని కొరతనమునానునీవేయుటకు బదులు ప్రోత్సాహపరచి"

"ఈవిషయము లిండియావారికి మృదయమున కెక్కు నా? హిందూస్థానము నా కివిషయములనుండి సేమీయు తెలిసికొనలేరా? విద్యాలయము బహుసాగనగానున్నమా త్రమున చందర్ధ్వసింపబడు విద్య తృప్తికరముగ నుండుననుటకు పీలులేదని దొగరెయవారికి పోగింపరా?"

ఆమెరికాలో పాతకాలలు కొరతనముకాకచేతనే స్థా వింపబడినవి. అయినను కొరతనమునాచెప్పవలసినను బోకర్తము బుచ్చుకొనక విద్యకాలాభివృద్ధి ప్రతివిషయమున నడపు దురు? విద్యవిద్యాలయమునందలి యుపాధ్యాయులయందు దొర తనమువారికి గమ్మకము కలదు. ఉపాధ్యాయులు తమ యిష్ట ము చొప్పున బోధింపవచ్చును. విద్యార్థులు విశేషముగ వ్యా పకము జేసింపబడుచును, స్వేచ్ఛగ జచ్చించుటకును, స్వతంత్ర ప్రాధిప్తాయులుగ నుండుటకు నభ్యంతరము లేవియు లేవు.

విద్యా వ్యాపకమునై యిప్పటికి నమెరికావారు నిరం తర ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. బీదలకు బుస్తకము లుచి తముగ నియ్యబడును. బాలకుల వారమునకో నెలకో యొక సారి విందులు చేయుచును. మరి యెన్నో విధముల బాలర నాస్థానపాచి విద్యార్థ్యాసము సంతోష వాడుకయుగ కొన్ను విద్యావ్యాపకమునా కృద్ధిజేయుచున్నారు.

ఈ సందర్భమున బాలర తలిదండ్రులు చేతుల సహాయ మును మననరాదు. "కొన్ని యుయనులందు విద్యాలయముల వారికి వోడ్చుదుటకు విద్యార్థుల నెవని జనముల సంఘములుగా నేర్పవచ్చును."

వంత-మానము

గచ్చి 1౯౦౦-01 129 రూ. 1.25
ఈవంతమానమునో మున్ను వోమును వలన చున్నట్లు గుర్తించుచు. దుంపెయ్యియొక ర్వును నెమించుచుండును. అయ్యురా నెమించిపో, 7, కేంబు తెట్టినిచ్చి, ముగ్రాను

త్వర పడవడు !

కొద్ది వ్యయముతో గలవు !

మంచి సమయము !

ఐరోపాఖండ యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటి భాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్టేజీ సహా 0-10-0

ఈ యుద్ధ చరిత్రము అందరికీ తెలియజేయుటకు ముఖ్యమైనది. మా ప్రకటనలతోనే ప్రపంచములో ప్రసిద్ధిచెందినది. ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి రూపమున ముద్రించిన ఈ పుస్తకము మిగిలిన ప్రపంచమును అలంకరించును. యుద్ధములను విశ్రయించు అంధగ్రంథము కాదు. నిజముగా "ఐరోపాఖండము" జర్మనీ మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునందు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ కారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకొనుటకు జర్మనీ యుద్ధ చరిత్ర మొదటి పుస్తకమును జరిగినవిషయము లిందున్నవి. ఐరోపా యుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమును చదివినచేత యుద్ధ కారణముల క్రమముతో జరిగినవివరములు తెలుస.

జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా వంటివి నిర్మాణము. గతకాలమున ఐరోపాలోగలిగిన మార్పులు, జర్మనీ యొక్క పరిస్థితిని సామంతులు, ఇటలీయైక్యతను వివరించి, ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మునుపటియు, జర్మనీ యొక్క పరిస్థితిని ఉద్ఘాటించుట, అధికార విభిన్నతలు, రాజకీయములు, ప్రజల బిరుదు జర్మనీయే చేసిన పోటాపోటీలు, బాల్కన్ టర్కీ యుద్ధముల ఫలితములు, ఐరోపా సార్వభౌముల యుద్ధ ప్రయత్నములు, ఆస్ట్రీయా యుద్ధముల చరిత్రను తెలుసుకొనుటకు సార్వభౌముల యుద్ధ ప్రయత్నములు, సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరములు గలవు.

ఐరోపా చరిత్రను నింపివులముగా నిజకారణముగా తెలుసుకొనుటకు నివారణ వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమును దీని చరిత్రవారికి విషయముల సర్వసమగ్రములు తెలియును. ఇందులో 80 పేజీలలో చిత్రపటములు, 6 ధూగోల్ పటములు, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. సి. మాలకమన పంపించును.

వెంట వెంటనే తెలియజేయుము నెలవకుయమును. ఇందులో ఆర్డర్ చేయక ముద్రించిన చక్కని ప్రతిములు గలవు

మొదటి భాగము:—సుపీయర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

వనోపధి సార్వాపరితా.

ఇది వేదమునందున్న సత్తులగుణములను మరల సకల వర్మలగుణములను బాగుచేయును. కీర్తనలు, సాతనాయువులతో, రసపట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమును. ఇది చర్మమునకు కొంతటిగలిగించును. నాడికలకు పులకు పుష్టిగలిగించును. సత్తులను కుద్రపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా నెల రూ. 1-4-0.

కుటుంబమునందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమున వల్లిత్రాగు లకు ముందు, నాగివల్లిత్రా లము పై పూతకు ముందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సహ 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల బాపును.

సార్వభౌమముల బారదోలును. పోట్ల పోగొట్టును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వెళ్ళించి

లోకలి నొప్పులు నలులము పోగలవు.

నువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలో గూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము ప్రాచ్య దేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక కఖ్యాతిమైనది. ఇప్పుడు డిప్యూతల యారగుచున్న క్రొత్తమందుగాను, పదియేడెట్లుగా దేశమునకు వింతును వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యమృతము.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ప్రెసిడెన్సీ, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నై పట్నము.

ఆంధ్రదేశరూపకము.

తెలుగులో వివిధముల నాటకాదిరూపకములకు లక్షణములేక. ఇది సంస్కృతమునందు తెలియించబడినది. ఇందు కథావిధానపద్ధతి, అంకితము, అంకితము, వాయికానానాకాది లక్షణము, పాత్రముల యాచిత్యము, రసనిర్ణయము, భింగురాదినములవిభాగము, మొదలగు సర్వరూపక ధర్మములనుబట్టి నాలుగు ప్రకరణములుగలవు. అనేకములయిన ప్రాచీన నాటకరూపకములనుండి ఈ నమూనయిన పద్ధతిని బాహుళ్యపరచబడినది. నాటకాదిరూపమున కిది మిక్కిలి యుపయోగము.

మల్లాది సూర్యనారాయణ శాస్త్రి, 3 సామివల్లివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

కస్తూరి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, అలెర్జిక్ లు, రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన ముందు సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బాగారమున కస్తూరి

ప్రియమగుటచేత, సవరస, సమయములందు దొరకుట దుష్ట రము. మా డిపోయెందలి కస్తూరియందితర పదార్థము లేవియును కలదు. శక్యబడవు. శ్రద్ధాంతర మా తావునండి కొనివారించి విష యము తెలిసియున్నది. కొనివా కొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిపి కస్తూరి గొని మోస పోరు తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనం డిపో, 6 & 7, తంబు సెట్టివీధి, జార్జ్ టౌన్, మదరాసు.

మంచి సమయము! మేము ముందుగా! మేము ముందుగా!

ఈమధ్య కొనుపానికి, పంచ 1-కి ఆర్డర్ చేయవలెను. కొద్ది కొద్దిగా తెలుసుకొనుటకు ఆమ గ్రంథమును చదివెను.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక మంచుల కచ్చుకములను దుస్తులకు ధరించుట తోచించుచున్నది.

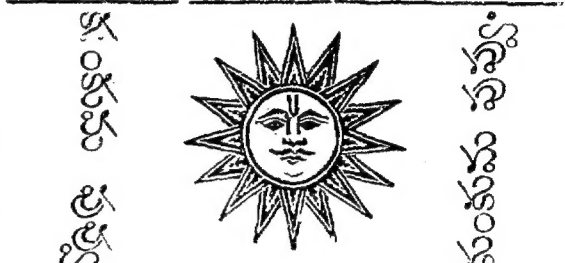
వాచకులారా! కృతార్థముగా నాగరికతయున్న గల మేలైన జపాక పట్టుపంచలు వండుకొనినవి. అవి దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుట పోగా మిగతాన్ని పంచెలయ్యెను. యున్నది. ఇందులో ఎరువు, నచ్చు

ఆకుపచ్చ, రోజు, మేమువర్షం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. ప్లాగ్ నీయమైనవి, త్వరపడుదు.

రీక్షమారనిడివిన్ని 2 క్షమాన పడెట్లుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 వంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-10

డిటా రెండుపంచలు కొనుపానికి తపాలఖర్చులు ఇకాం

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మానద దొరకును. కొనుపారు సూర్యమా గుచ్చు గమనింపును.

కరస్పాండ్లు మొదలగు నవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అందు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమునకు మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది మనకు తెలుసుకొనుటకు వలెనది.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తెలియపడుటలతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాబద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంపుటలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజీతో సహా). ప్రవేశ రుసుములేక. సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరించబడును.

కలయవారు గా. పారిసర్వీ తమరావు, ఎం.వి., చిత్రాడికేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

ముత్యపు సుర్మా.

1 వ రకం 1 ఎత్తు రు. 1-0-0.

2 వ రకం 0-8-0. 3 వ రకం 0-4-0.

మంచి ముత్యములు, మోమిరా, పచ్చుకర్పూరముతో చేయబడిన సుర్మా కండ్లకు చలువ చేయుటకు మంచిమందు. ఈ సుర్మా శ్రేష్ఠమైనది. అమృతాంజనము డిపో, తంబు సెట్టివీధి, మదరాసు.

Chatterjee Street, George Town